

INTEGRACJA SENSORYCZNA

- Integracja sensoryczna to proces, w którym mózg odbiera, interpretuje, organizuje bodźce zmysłowe pochodzące z otoczenia jak też z własnego ciała.
- Sprawna integracja sensoryczna pozwala na odpowiednie reagowanie na bodźce i właściwe funkcjonowanie w codziennym życiu.
- Zaburzenia w tym zakresie mogą prowadzić do trudności w nauce, koncentracji i koordynacji ruchowej

Objawy zaburzeń Integracji Sensorycznej

unikanie kontaktu fizycznego, przytulanie, dotykanie

nadwrażliwość na bodźce
(dźwięki, dotyk, światło)

problemy z koordynacją ruchową i równowagą

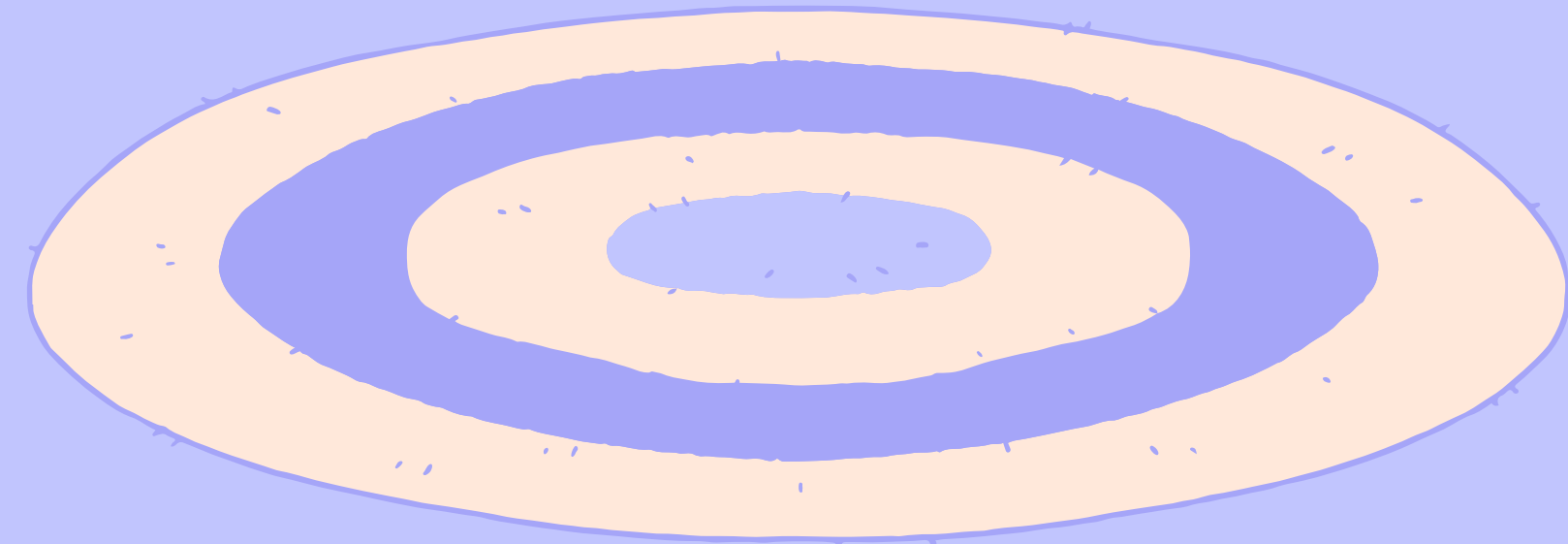
trudności w koncentracji i nauce

nadmierna impulsywność lub wycofanie

opóźniony rozwój mowy
(mowa niewyraźna, mały zasób słów)

niechęć do zabiegów pielęgnacyjnych (mycie głowy,
czesanie włosów, obcinanie paznokci)

zaburzenia napięcia mięśniowego
(wzmoczone lub obniżone)

Jak wspierać rozwój Integracji Sensorycznej?

- Zabawy w piasku, wodzie: dotykane różnych tekstur, przelewanie wody, rysowanie na piasku
- Huśtanie i kręcenie: korzystanie z huśtawek, trampolin, zabaw w kręcenie się,
- Ścieżki sensoryczne: chodzenie po matach o różnej fakturze (np. kamienie, szyszki, piasek, trawa, guma, kasztany, patyki, fasola, żołędzie)
- Masaże i dociski: delikatne masowanie ciała, używanie wałków sensorycznych
- Zabawy równoważne: stanie na jednej nodze, chodzenie po linie, skakanie na jednej nodze, przeskakiwanie z nogi na nogę, skakanie wokół własnej osi
- Zabawy manualne: lepienie z plasteliny, ciastoliny, piankoliny, galaretki, piasek kinetyczny, lód, rysowanie palcami, przesypywanie fasoli, błoto

Korzyści płynące
z terapii Integracji
Sensorycznej

- **Lepsza koordynacja ruchowa**
- **Poprawa koncentracji i uwagi**
- **Zwiększona świadomość ciała**
- **Redukcja nadwrażliwości na bodźce**
- **Większa samodzielność w codziennych czynnościach**

Terapia Integracji Sensorycznej zalecana jest dzieciom, które doświadczają trudności w przetwarzaniu bodźców sensorycznych.

Dzieci:

- **z ADHD- poprawia koncentrację i redukuje impulsywność**
- **z autyzmem- wspiera adaptację sensoryczną i interakcje społeczne**
- **z trudnościami szkolnymi- rozwija koordynację i umiejętności motoryczne**
- **z zaburzeniami koordynacji- poprawia kontrolę ruchów i równowagę**
- **z opóźnionym rozwojem mowy- stymuluje układ nerwowy**
- **z trudnościami społecznymi- ułatwia regulację emocjonalną**

Dla kogo jest terapia Integracji Sensorycznej?

W naszym przedszkolu terapię Integracji Sensorycznej realizujemy jako metodę wspierającą rozwój dzieci. Opiera się ona na ruchowej aktywności całego ciała, która jest w dużym stopniu spontaniczna i wybierana przez same dzieci. Działania te dostarczają różnych wrażeń: przedsionkowych, proprioceptywnych (czucie głębokie, odczucia z mięśni i ścięgien) oraz dotykowych. Systemy przedsionkowy, dotykowy i proprioceptywny odgrywają kluczową rolę w rozwoju dziecka, stanowiąc również fundament dla rozwoju systemu wzrokowego i słuchowego.

Przykładowe zabawy sensoryczne dla dzieci starszych i młodszych:

SŁUCH:

- Rozpoznawanie przedmiotów codziennego użytku na podstawie dźwięków, gdzie dziecko ma zamknięte oczy i stara się odgadnąć, co słyszy
- Identyfikowanie znajomych osób po głosie
- Zabawa w „Jaką to melodię?” - odgadywanie piosenek na podstawie kilku nutek
- Naśladowanie rytmu, który jest wydawany przez prowadzącego poprzez klaskanie, tupanie czy skakanie
- Tworzenie własnych instrumentów muzycznych
- „Zegar tyka. . .” - dziecko ma za zadanie znaleźć ukryty w pomieszczeniu tykający zegar
- „Chodź do mnie” - dziecko ma związane oczy i stara się dojść do osoby, która je woła

WZROK:

- "Znajdź. . ." - gra polegająca na odszukiwaniu przedmiotów o określonym kształcie, takich jak koło czy kwadrat.
- "Detektyw" - rozkładamy przed dzieckiem od 5 do 10 przedmiotów, które następnie powinno zapamiętać. Po zamknięciu oczu, dziecko zgaduje, który z przedmiotów zniknął po ich odślonięciu.
- "Pajęczyna" - w sali lub pokoju tworzymy pajęczynę z cienkiej nici w stonowanym kolorze. Zadaniem dziecka jest pokonanie określonej trasy bez dotykania pajęczyny.
- Układanie puzzli oraz odnajdywanie różnic między obrazkami.

SMAK:

- **Nazywanie smaków próbowanych produktów spożywczych, takich jak słodki, słony, gorzki czy kwaśny**
- **Łączenie różnych produktów – na przykład jogurtu z płatkami śniadaniowymi lub zestawienie dwóch kwaśnych składników, takich jak cytryna i ogórek**
- **Tworzenie pysznych szaszłyków owocowych, które zachwycają smakiem i wyglądem**
- **Przygotowywanie kanapki według własnego pomysłu, wykorzystując ulubione składniki**
- **Co do tego pasuje? – Eksperymentowanie z parowaniem produktów, które doskonale współgrają ze sobą smakowo**

WĘCH:

- Identyfikacja znanych zapachów z otoczenia, takich jak perfumy rodziców, płyn do płukania tkanin, krem do rąk czy szampon
- Kreatywne zabawy z pachnącymi masami sensorycznymi i mazakami
- Przyjemny pachnący masaż z użyciem olejku lub palącej się świecy, aby połączyć satysfakcjonujący dotyk z ulubionymi zapachami, co zwiększy doznania sensoryczne
- Odkrywanie różnych zapachów oraz dzielenie ich na lubiane i nielubiane
- "Zapachowe pary" — znalezienie dopasowanych zapachów
- "Gdzie schował się cynamon?" — przygotowanie przypraw, które dziecko może poznawać za pomocą węchu, wzroku oraz dotyku, a następnie odnalezienie zapachowej solniczki z zamkniętymi oczami

DOTYK:

- Łączenie par balonów wypełnionych tym samym materiałem, takim jak ryż, piasek czy kasza.
- Zabawy z masami sensorycznymi, które pobudzają zmysły.
- Malowanie palcami, stopami, balonami, gąbkami oraz watą, co daje możliwość twórczego wyrażania się.
- Zgadywanie, co dziecko trzyma w rękach, co rozwija umiejętność rozpoznawania przedmiotów.
- Rozpoznawanie rysów twarzy, zasłaniając oczy, opierając się wyłącznie na dotyku.
- Rysowanie liter i cyfr na plecach, co angażuje zmysł dotyku i rozwija zdolności poznawcze.
- Relaksujący masaż przy użyciu piłek z kolcami, stymulujący receptory dotykowe.
- Rozpoznawanie różnych faktur, mając zakryte oczy, posługując się jedynie dotykiem: drewno, kamień, szkło, plastik, papier.

PROPRIOCEPCJA I WRAŻENIA PRZEDSIONKOWE:

- Zjeżdżanie na zjeżdżalniach, które rozwijają umiejętności ruchowe.
- Naleśnikowanie, czyli delikatne zawijanie dziecka w karimatę, koc lub chustę animacyjną
- Przechodzenie przez krótkie tunele animacyjne, które zachęcają do zabawy i rozwijają koordynację.
- Przeciąganie liny, które aktywizuje zarówno ciało, jak i ducha współpracy.
- Bujak – kołysanie się w pozycji leżącej na plecach, z nogami zgiętymi i rękoma oplecionymi, co wprowadza w stan relaksu.
- Huśtanie z ruchem liniowym i obrotowym
- Pokonywanie torów przeszkód, które rozwijają sprawność i zachęcają do działania.
- Chodzenie po podłożu o różnych fakturach, zarówno z otwartymi, jak i zamkniętymi oczami, co rozwija zmysł równowagi.

Bibliografia:

- **“Zabawy sensoryczne na każdy dzień” - A. Bugajska, A. Wiktor- Stępień,**
- **“Przedszkolaki- sensoraki” - B. Okrasa-Ćwiek**
- **“Nie-zgrane dziecko” - C. Kranowitz**
- **“Integracja sensoryczna, 60 ćwiczeń dla dzieci w wieku 3-12 lat” - St. M. Forest**
- **“Terapia integracji sensorycznej” - B. Odowska- Szlachcic**
- **“Uczenie się przez zmysły” - V. F. Mass**
- **zlotynauczyciel.pl**
- **integracjasensorycznasi.pl**
- **Karty sensoryczne, ćwiczenia i zabawy stymulujące rozwój SI**